

Kampen for et bedre liv

Kan man bryde den sociale arv? Med en tønne whisky og med lidt hjælp fra englenerne, så går det nok, mener Ken Loach.

AF PERNILLE RÜBNER-PETERSEN

Kan man bryde den sociale arv? Det kan synes mægtigt svært, hvis man har set den nye danske dokumentarfilm, *Blodets Bånd*, men Ken Loach giver et bud på det i sin nye komedie: Med en tønne whisky og med lidt hjælp fra englenerne, så går det nok.

Ken Loachs nye film *The Angels' Share* skildrer kampen for et bedre liv på bunden af den skotske by, Glasgow. I centrum er den unge mand, Robbie, der forsøger at gøre sig fri af sin fortid.

Robbie står til fængselsstraf for grov vold, men med henvisning til Robbies gravide kæreste, får hans forsvarer ham overført til samfundstjeneste.

Her møder Robbie den tilsynsførende, Harry, der synes at være den første voksne, han kan stole på. Han møder også andre unge. Selvom begavelse og kompetencer er lidt ulige fordelt, opstår der snart en solidarisk fornemmelse for hinanden. Den genkender man fra Loachs øvrige filmproduktion. Solidaritet med andre gør, at den enkelte klarer sig meget bedre.

Vejen til et nyt og bedre liv skulle således ligge åben for Robbie, men han får ikke lov til at være i fred. Gamle fjender opsøger ham. Kæresten far vil forhindre ham i at være far for sin søn og tilbyder han ham penge for at forsvinde.

Tung og forvirrende start

Filmen starter trægt. Først en farce-agtig skildring af en af de andres unges forseelser, som ikke er særlig morsom. Så en oplæsning af de unges lovovertrædelser og straffe i en dokumentarisk form. Interessant i sig selv, men desorienterende efter den farce-agtige begyndelse. Videre til en omgang vold, trusler og tilsvining mænd imellem. En voldsom dramatiske splittelse af Robbie og hans fødende kæreste leder tanken hen på en moderne fortolkning Romeo og Julie.

Der er lige lovlig meget patos og vold i socialrealistiske rammer pumpet i for højt gear. Indtil en lang seance af konfliktmægling med Robbies voldsoffer tager over. "Naturtro" som reality TV og rørende. Men også langtrukket.

Jeg indstiller mig på, at det er en socialistisk actionfilm med dokumentariske afbræk, jeg skal se. Så skifter filmen over i et mere feel goodagtigt mode med et finurligt plot.

Filmen finder sit leje

Robbie introduceres til whiskysmagning af Harry. Fortællingen strammes op og bliver fokuseret. Faktisk helt konkret på den gyldne væske. Whisky står for penge, overklasse, et andet liv og pludselig viser Robbie at have naturtalent for noget. Det vil sige næse - for noget. Man lugter nemlig mere end smager på whiskyen for at identificere den.

Robbie fordyber sig i whiskysmagningens ædle kunst. Der er ikke noget som lidenskabelig interesse, som kan vække et ungt menneske. Der fattes håb for den unge mand, og filmen bliver mere inspirerende. Selvom jeg ikke kan fordrage whiskyen, får jeg lyst til at drikke den.

"The Angels' Share" henviser til de 2 procent af en tønne med whisky, som fordufter – ud i den blå luft. Man kan ikke påvise, hvorfor dette svind foregår. Ergo må det være englenerne, der kommer forbi og kræver deres andel.

Svindets mysterium, fortalt i så poetiske gevandter, får både konkret og metaforisk betydning. Det sker, da de fire unge rødder planlægger at bortføre en så lille del af de dyre dråber, at det ikke vil blive opdaget. De vil sælge whiskyen videre, samle krummerne fra de riges bord, og give sig selv og hinanden en reel chance for at komme videre i livet. Med englernes hjælp, kan man sige.

Det er noget Olsen Banden-agtigt over de fire, deres plan og udførelsen af den. De er ikke super disciplinerede. Spændingen går mest på, *hvordan* de fucker det op, end *om* de gør det.

Men planen er så fiffig, at man kun kan blive opstemt af at følge den. Og spændt. Man

konstaterer, at et Robin Hoodsk retfærdighedsprincip træder i kraft, hvis de unge kommer af sted med deres forehavende. Faktisk er det vel meningen, at Robbie og hans kumpaner leder tanken hen på navnebror Robin Hood og hans svende i skoven. (Hvilket fungerer meget bedre end associationen til Romeo og Julie tidligere i filmen).

Sproget som en karakter

Sproget i filmen er noget helt for sig. Nærmest en karakter i sig selv. Den skotske Glasgow-dialekt lyder som en blanding af hollandsk og dansk. Hvilket dog ikke hjælper på forståelsen. Replikkerne vælter ud, hid og did. Når man er vant til at høre ”rigs”engelsk lyder de lidt umusikalske og gør karaktererne mere naive, end de måske er.

Efterhånden vænner øret sig dog, og for en københavner er det ligesom at se en film af Nils Malmros, der foregår i Århus. Filmen får gennem sproget en vis charme og sødme foræret.

Men sproget gør det svært at sige noget om skuespilpræstationerne. Det er også som om, at skuespillerne med deres karakterer underlægger sig en fælles stemning, en kollektiv ånd – som det ligeledes ofte er tilfældet i Mike Leighs film. Det er anderledes, opløftende og kærkomment. Det er ikke den enkeltes karakter eller præstation, der tæller eller stikker ud, men hvorledes karaktererne reflekterer sig i hinanden. Det er ikke et individ, der skildres, men et samfund.

Derfor er det næsten altid en fornøjelse at se en Ken Loach (eller en Mike Leigh film). De er som regel solidt forankret i det dagligdags, sociale kit mellem mennesker og i øjenhøjde med publikum. De er ikke ude på at imponere eller forføre. Indfølingen i og forståelsen for samspillet og konflikterne mennesker imellem ligger og skvulper, som om hele filmen er nedsunket i en tyk sovs af humanisme.

Robbies kamp med den sociale arv minder om den unge mands i Ken Loachs tidligere film, Sweet Sixteen. Men hvor Sweet Sixteen endte usikkert, pessimistisk og desværre måske også realistisk, har The Angels' Share en noget lysere vinkel på forholdene. Til gengæld er den også mindre realistisk. Man skal se den som en komedie for at sluge den helt, selvom dens form er socialrealisme.

The Angels' Share. Instruktør Ken Loach, 2013. Danmarkspremiere 6.5.2013.

[Se også links om Ken Loach hos Modkraft Biblioteket](#)

Redaktion: Modkultur

Emneord: Film | socialrealisme | Ken Loach

Tak fordi du bruger Modkraft.

Vi håber du har læst noget interessant eller oplysende.

Du kan støtte Modkraft via MobilePay: **50 37 84 96**